

Učitel matematiky

B. Henry

Ze současného školství

Učitel matematiky, Vol. 9 (2001), No. 3, 184–192

Persistent URL: <http://dml.cz/dmlcz/150904>

Terms of use:

© Jednota českých matematiků a fyziků, 2001

Institute of Mathematics of the Czech Academy of Sciences provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.

This document has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ: The Czech Digital Mathematics Library* <http://dml.cz>

ZE SOUČASNÉHO ŠKOLSTVÍ

B. HENRY³**Zprávy z MŠMT**

1) Univerzita Hradec Králové se přejmenovává na Univerzitu Arnošta z Pardubic.

2) Vysoká škola ekonomická se přejmenovává na Univerzitu Václavovu.

3) Univerzita Karlova se bude koncem roku 2001 stěhovat do obce Žebrák. Rektora, prorektory, děkany, proděkany, vedoucí kateder, členy akademických senátů a vědeckých rad bude jmenovat obecní hejtman, který bude schvalovat i učební plány a sylaby jednotlivých předmětů.

4) MŠMT zřídilo Družstevní učitelskou záložnu v obci Řitka. Vyzývá všechny učitele základních, středních i vysokých škol, aby využili jejích služeb. Všichni učitelé pak budou dobře vědět, kde mají své peníze.

5) MŠMT oznamuje, že všichni učitelé všech typů a stupňů škol budou podle nově schváleného zákona č. 324/2000 Sb. pobírat 13. a 14. plat. Třináctý plat bude vyplácen v lednu, čtrnáctý v únoru. V březnu začne nový cyklus.

MŠMT v této souvislosti vyzývá všechny učitele, aby poděkovali svým ředitelům, děkanům, rektorům a zaměstnavatelům vůbec, že jim nekazí charakter vysokými platy.

6) Od příštího školního roku bude na všech středních a vysokých školách zavedeno diferencované školné. Učitelé do 40 let budou platit 6.000,- Kč měsíčně, učitelé nad 40 let 5.000,- Kč měsíčně a důchodci 4.000,- Kč měsíčně.

7) MŠMT objednalo 1.276 tun soli a 47.398 tun pepře, aby to v roce 2001 mohlo všem učitelům řádně osolit a opepřit. Dále

³ Tato práce byla podpořena grantem Granátové agentury Pancéřová pěst ČR č. 128a-27/2000.

objednalo 8.765 kg másla, což činí více než jednu čtvrtku na hlavu každého řídicího pracovníka ve školství.

8) MŠMT poskytlo všem školám finanční dotaci na zakoupení froté ručníků pro jejich učitele. Všichni učitelé tak budou moci ve školním roce 2001/2002 utřít hubu.

9) MŠMT udělilo doložku nejvyšších výhod vysokoškolské učebnici *Teorie množin s Pepou Popletou*. Nejzajímavější pasáž popisuje zmatky Pepy Poplety, který si plete kardinály s biskupy.

10) MŠMT dalo závaznou směrnicí k osnovám stereometrie: probírat se bude *kulové*.

11) Podle poslední směrnice MŠMT má učitel chodit do výuky vyzbrojen nejen odbornými a pedagogickými poznatky, ale i vyzbrojen.

12) MŠMT oznamuje, že jeho propagační odbor prodává učitelům, žákům, školám i soukromníkům vkusně provedenou placku s nápisem *Chceš zhubnout? Staň se učitelem!*

MŠMT vyjadřuje nesouhlas s plackou, kterou propagují studenti MFF UK: *Chceš zblbnout? Zeptej se mě jak!*

Nová koncepce vzdělávání v ČR

(vstupuje v platnost od školního roku 2001/2002)⁴

Povinná školní docházka se v rámci boje proti nezaměstnanosti prodlužuje do 65 let věku dítěte. Po ukončení povinné školní docházky budou děti odcházet do důchodu.

Struktura školského systému a vzdělávání se od základů mění. Ruší se nejen osmiletá a čtyřletá gymnázia, SOŠ, SOU, ZŠ atd., ale i vysoké školy univerzitního i neuniverzitního zaměření a dokonce i všechny vyšší školy, tj. školy, které jsou vyšší než školy vysoké.

Zřizuje se pětiletá zvláštní škola (ve zkratce PZŠ), kterou bude procházet více než 2.765% naší populace, každý alespoň pětkrát. Velké procento populace již na této škole naplní povinnou školní docházku; první průchod touto školou bude považován za primární vzdělání, druhý průchod za sekundární vzdělání, třetí za

⁴ Viz tzv. *Černá kniha*.

terciární vzdělání, čtvrtý za kvaternionové vzdělání, pátý za pentagonální, šestý za hexaedrové, ..., osmý za oktaedrové vzdělání atd., až do naplnění povinné školní docházky. Absolventi kvaternionového vzdělání získají titul *bakalář* (ve zkratce Bc.⁵), absolventi pentagonálního vzdělání titul *magistr* (ve zkratce Mgr.⁶).

MŠMT předpokládá (na základě statistického šetření agentury STEM), že při tomto vzdělávání bude úmrtnost žactva postupně narůstat.

Kromě pětileté zvláštní školy (ve zkratce PZŠ) bude organizováno postgraduální zvláštní studium (ve zkratce PZŠ), do kterého bude možno postoupit až po absolvování pentagonálního vzdělání. I to bude mít pětiletý cyklus. Absolventi budou – nejdříve však po druhém průchodu touto PZŠ – získávat titul *doktor* (ve zkratce PZŠDr.⁷).

Důležitou roli ve vzdělávání budou mít maturity. Zde MŠMT ještě tápe, celý projekt ještě není zcela hotov. Zmiňme se o několika dílčích projektech.

a) Doc. Radim Gordický, zvaný Uzel, navrhuje, aby maturity, aneb zkoušky dospělosti, byly zahájeny dvoutýdenním soustředěním na školách v přírodě ve druhé polovině srpna. Pak přijde září, říjen, listopad, prosinec, leden, únor, březen, duben a v květnu přinese maturitní soustředění své plody.⁸ Studentkám, které uspěly, budou vystavována vysvědčení dospělosti. Tato vysvědčení bude podepisovat ředitel školy. Následně budou vystavována vysvědčení dospělosti studentům; budou je rovněž podepisovat příslušné studentky, které již maturitní vysvědčení mají. Připouští se, aby jedna studentka podepsala více vysvědčení. Ti, co při maturitě propadnou, se mohou přihlásit k maturitní zkoušce v dalším školním roce. Počet pokusů o složení maturity není omezen. Maturity od dodekaedrového vzdělávání lze konat výhradně za přítomnosti lékaře.

⁵ Z latinského *blbec*.

⁶ Z latinského *magor*, resp. *mege*.

⁷ Z českého *postgraduálního zvláštního studia doktor*.

⁸ Tento projekt není zaměřen pouze na rozmnožování vzdělanosti.

b) MŠMT soudí, že nový systém maturit je třeba nejprve vyzkoušet na zvířatech. Dva týmy odborníků již zahájily intenzivní výzkum.

První tým, který vede dr. Šoufl, odjel na služební cestu do Austrálie, neboť dál už jet nelze, a zahájil výzkum maturit a nejrůznějších školských problémů na klokanech. Soustředil se hlavně na tyto otázky:

- Mají klokani v kapsách taháky?
- Jak si vyskakovat s prázdnou kapsou?
- Úspěšnost soutěže Matematický klokan.
- Jak se tančí klokankán?
- Jak zpívat klokantátu a klokantilénu?
- Klokan v klokantýně.
- Výchova kapsářů.⁹

Výzkum podpořila akciová společnost *Bohemians*, společnost se vsítěním omezeným. Její ředitel Felix Dolíček odpověděl na otázku, na jakých zvířatech maturitní výzkum konat, naprosto jednoznačně: *Nejlepší jsou klokani!*

Druhý tým vede prof. dr. Ing. Filištín Kňour, DrSc., výzkum je konán na prasatech v ČR. Čistotou, inteligencí a mnoha dalšími projevy se totiž blíží našim středoškolským studentům. Tento výzkum se soustřeďuje na tyto otázky:

- K maturitě jako na porážku?
- Kdy a jak cedit krev?
- Jak správně pařit?
- Výzkum chování u koryt.
- Co všechno dávat do šrotu?
- Kdy, proč a jak chrochtat blahem.
- Kdy a kam nestrkat rypák?
- Jak si ve škole válet šunky?
- Tlačěnka při přijímacím řízení na VŠ.
- Mají se učitelé jako prasata v žitě?
- Šíří se vzdělanost jako prasečí mor?
- Jak se stát sviní?

⁹ Z Austrálie prý pocházel i slavný kapsář babičky Boženy Němcové.

Výzkum je bohatě dotován masokombinátem svinibrodským, spol. br. o.¹⁰

c) PaedDr. Josef Hloubavý, CSc., zahájil historický výzkum maturit; jeho projekt má následující etapy: maturity v době kamenné, maturity v antice, maturity za feudalismu, maturity za kapitalismu, maturity za socialismu, maturity za kapitalismu. Výzkum je zatím zcela na počátku (maturity v paleolitu).

d) Maturita bude mít několik složek: *státní maturita*, *krajská maturita*, *okresní maturita* a *místní maturita*. Při státní, krajské a okresní maturitě budou zadávány *tresty*, ve kterých budou hrát rozhodující úlohu tzv. *polootevřené úlohy*. Vzhledem k tomu, že naše populace tento pojem dobře nechápe, pokusíme se na příkladech vysvětlit, co se rozumí *uzavřenou*, *otevřenou* a *polootevřenou* úlohou.

Uzavřená úloha:

Pepa Popleta měl 156 korun, zakoupil Betce krabičku cigaret za 42 korun a lahev vína za 75 korun. Zbylo mu 39 korun.

Tato úloha je evidentně zcela uzavřená, nic s ní nenaděláme, není co řešit.

Otevřené úlohy:

Pepa Popleta měl 3.368 korun.

Betka stojí na silnici E 55.

Tyto úlohy jsou evidentně zcela otevřené, je možné navrhnout jakékoli pokračování, tj. řešení.

¹⁰ Spol. br. o. – společnost s brucením omezeným.

Polootevřené úlohy:

Kajínek prchá od Mírova rychlostí 130 km/hod. Policie pátrá v ε -okolí Mírova pro $\varepsilon = 1$ km, 2 km, 3 km, ... rychlostí 60 m²/hod. Vypočtete, kdy bude Kajínek polapen. (Uvažujte, že Země je dokonalá koule o poloměru 6.378 km a že rychlost pátrání policie je stejná na souši i na vodě.)

Poznamenejme, že se v souvislosti s tendencí EU dosáhnout 85% maturantů v populaci předpokládá více než stoprocentní úspěšnost studentů při skládání maturit; správné výsledky testů budou oceněny jako *správné*, výsledky nesprávné budou oceněny jako *původní*.

Aplikace výsledků vědecké práce

Na základě výsledků grantu MŠMT č. 173/2000, na kterém pracoval kolektiv pracovníků VÚPP, spol. u. o.,¹¹ jsou nyní na všech školách odstraňovány stupínky. Bylo nezvratně dokázáno, že stupínek hraje v procesu vzdělávání naprosto negativní roli. Učitele povyšuje a žáka ponižuje a přispívá tak ke vzniku bariéry mezi učitelem a žákem a k nárůstu jejich vzájemné nedůvěry.

Na některých školách jsou proto místo stupínků vyhloubeny tzv. *sestupínky*; někde jsou hluboké až 220 cm. Tyto sestupínky mají obrovský vliv na vytvoření atmosféry důvěry ve škole. Učitel již neční nad žákem, ale naopak, takže žák není vyvýšeným učitelem stresován. V některých školách žák díky sestupínkům během školního roku žádného učitele nespátří, což má nesmírný význam pro nerušený rozvoj jeho intelektu a psychické odolnosti.

Dalším výdobytkem, který přispívá k odstranění stresu žáků i učitelů, jsou nápovědní budky. Jsou budovány v některých sestupincích. Služby v těchto budkách drží učitelé-důchodci, kteří si tak přivydělávají pár korun ke svému důchodu ve výši životního minima. Při výkladu napovídají svým kolegům, při zkoušení žákům.

¹¹ Výzkumný ústav pedagogického procesu, společnost s učením omezeným, Ústavní 324, Bohnice.

Na některých školách jsou v sestupincích vybudována i propadliště. V krizovém okamžiku tělesného ohrožení může učitel nenápadně zmáčknout tlačítko a okamžitě zmizí z dosahu žáků. Propadliště může učitel využít i při výkladu, neví-li jak dál, případně mu tam pomůže žák, má-li již dost učitelova výkladu. Několikrát se stalo i to, že propadliště využil i zkoušený žák, aby zmizel z dosahu učitele.

Ze soudních síní

Před městským soudem v Praze 4 skončilo soudní přelíčení projednávající případ napadení učitele Vomáčky. Připomeňme, že v březnu minulého roku byl devětapadesátiletý učitel soukromé obchodní akademie Josef Vomáčka napaden při hodině matematiky svým žákem, osmnáctiletým Františkem Kolohnátem, členem školské rady. Důsledkem konfliktu byla dvouměsíční pracovní neschopnost učitele Vomáčky, do které počítáme třítýdenní nemocniční ošetření (otřes mozku, zlomenina pravé ruky a tří žeber, vyražení dvou zubů, vnitřní zranění, pohmožděnin a řezné rány, psychický šok) a dále materiální škoda v celkové výši 29.000,- Kč (zdemolovaná knihovna, rozbitá okna). Rozhodnutím soudu byl učitel Vomáčka odsouzen na 18 měsíců s podmíněným odkladem na 2 roky, neboť bylo svědecky doloženo, že svého žáka Františka Kolohnáta ke konfliktu vyprovokoval zadáním domácího úkolu. Soud přitom přihlédl k dosavadní bezúhonnosti učitele Vomáčky a rozhodl, že úhradu vzniklé škody 29.000,- Kč a správní poplatek za nemocniční ošetření ve výši 63.000,- Kč bude učitel Vomáčka splácet v měsíčních splátkách 1.800,- Kč. Student Kolohnát vyjádřil nespokojenost s mírným potrestáním učitele Vomáčky a odvolal se ke krajskému soudu.

Z domova

Budova MFF UK na Malostranském náměstí se bude stěhovat do Tróje. Jednotlivé kameny a cihly dostanou čísla (většinou přirozená), budova bude opatrně rozebrána a znovu postavena v Tróji na pozemku autobazaru. Pozemek, na kterém budova nyní stojí, se bude uvádět do původního stavu. Při archeologickém

průzkumu podzemí této budovy byly totiž objeveny pozůstatky židovského hřbitova.

V Praze byl ve starém lomu v Prokopském údolí zřízen hromadný hrob učitelů, kteří zahynuli při výkonu svého povolání, při studentských vzpourách či byli ubiti rozzuřenými manželkami při odevzdávání výplaty.

V minulém týdnu zde byl postaven kříž, na kterém je „ukřižována“ školní tabule s nápisem:

Poutníče zvěstuj ministerským, že my tu mrtvi ležíme, jak zákony trhu kázaly nám.

V Praze je hojně navštěvován hrob neznámého učitele, který značnými náklady zřídila nadace *Škola prohrou* na ostrově Štvanice. Byly zde uloženy ostatky neznámého bezdomovce, který byl v únoru minulého roku nalezen zmrzlý pod mostem inteligence. Přes veškerou snahu nebyla zjištěna jeho totožnost. Podle štosu neopravených prověrek z matematiky, které měl v roztrhaném batůžku, však byla zjištěna jeho profese.

Srdečně vás zveme na Štvanici. Můžete zde postát v zamyšlení za zvuku *Gaudeamus igitur*.

Ze zahraničí

Jak je všeobecně známo, Amsterdam je zásobován elektrickou energií z Naardenu. Před několika lety zde byla vybudována výkonná elektrárna, která mění mechanickou energii na energii elektrickou. Vedlejším produktem je energie tepelná, která je využívána k vytápění bytů, škol a úřadů, k ohřívání vody, k vyhřívání skleníků a erotických salónů.

Zdrojem mechanické energie je Jan Ámos Komenský, který je v Naardenu pohřben. Před léty se totiž zjistilo, že se učitel národů v důsledku školských reforem v hrobě neustále obrací; právě tohoto rotačního pohybu bylo využito jako levného zdroje energie. V poslední době však nastávají s výrobou elektrické energie vážné problémy, neboť pohyby Jana Ámose Komenského se v souvislosti se změnami v našem školství začaly výrazně zrychlovat. Situace je vážná, hrozí přerůst v ekologickou katastrofu. Přehřátí celé oblasti

totiž může vést k tání ledu v oblasti severního pólu, k obrácení směru Golského proudu, k pohybům zemské osy a k pádu ministra školství v ČR.

Inzerát

Svobodná učitelka matematiky 25/170/68, jinak též 95/63/92, hledá bohatého muže, který by sponzoroval výkon jejího zaměstnání, a to za účelem sňatku. Zn. Od devadesáti let a tří milionů Kč.

Oznámení

Publikaci *Slovní hodnocení studentů* vydalo nakladatelství PECH. Po třístránkovém úvodu, který se plně staví za slovní hodnocení a naprosto odmítá jakékoli známkování, následuje soubor pěti tisíc frází všestranně použitelných při slovním hodnocení na všech typech a stupních škol a ve všech předmětech. V příloze je pak uvedena přehledná tabulka převádějící pětistupňové známkování do slovního hodnocení. Znamky 1, 2, 3, 4, 5 jsou zde nahrazeny slovními ekvivalenty *výborně, velmi dobře, dobře, dostatečně, nedostatečně*. Publikaci jistě přivítá naše odborná veřejnost, zejména učitelé, kteří budou shromážděné fráze aplikovat při slovních hodnoceních svých žáků.

Oznámení

Na Filozofické fakultě UK v Praze se bude 27. června 2001 konat obhajoba doktorské disertace Mgr. Moniky Vychrtlé nazvaná *O původu a rozšíření lidového rčení „Má hlad jako učitel“ v 90. letech 20. století*.

Reklama

Staň se učitelem/učitelkou!

Jde o tvůrčí práci s mladou generací.

Není to povolání, je to poslání!

(MŠMT varuje: platy jsou k posmání!)

1. dubna 2001